

ОСНОВНІ НАПРЯМИ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЇЇ РЕФОРМУВАННЯ

Гусєва Влада Олександрівна

к ю.н., доцент,

*доцент кафедри криміналістики та судової експертології
Харківського національного університету внутрішніх справ*

Успішність проведених в Україні реформ сьогодні безпосередньо пов'язана зі зміцненням держави та її органів, відповідальних за захист населення і самої держави від внутрішніх загроз, створення умов для розвитку демократичних інститутів і відносин.

Для виконання цих завдань потрібні надійні правоохоронні органи. В даний час, актуальні завдання з вироблення державної стратегії і тактики боротьби зі злочинністю, пошуку принципово нових, нестандартних підходів до організації діяльності правоохоронних органів України.

Очевидно, що разом із суспільством, не може не реформуватися і правоохоронна система, в тому числі її найважливіша складова – правоохоронні органи. Мета реформування визначена політичним керівництвом держави та полягає в наступному: повернути правоохоронним органам довіру населення, забезпечити відповідність діяльності всіх підрозділів і служб правоохоронних органів реаліям дня, їх здатність до адекватного реагування на процеси в суспільстві, пов'язані із загостренням кримінальної ситуації.

Але на жаль, сьогодні на території України все ще продовжує зберігатися гострота становища з важкими і особливо важкими видами злочинів. Високим залишається рівень організованої злочинності. Особливу

тривогу викликає стан злочинності в економічній сфері, велику питому вагу займають злочини проти власності. Значним є рівень злочинів проти державної влади, інтересів державної служби та служби в організаціях місцевого самоврядування, посягань на життя працівників правоохоронних органів. Слід також акцентувати увагу і на розширенні комплексу різноманітних загроз соціально-політичної стабільності суспільства. Серед них особливе місце займають екстремізм і тероризм, що переслідують досягнення не тільки політичних, а й економічних цілей. Загрозливе становище складається в наркобізнесі, пов'язаному з транснаціональною кримінальною мережею.

У подібних умовах особливу тривогу викликає стан діяльності всієї правоохоронної системи держави, покликаної протистояти злочинності, забезпечити законність і правопорядок в країні, які є необхідною умовою вирішення поставлених перед суспільством і державою завдань.

Тому на основі аналізу проблем, що виникають у зв'язку з цілями реформування правоохоронної системи України, необхідно обґрунтувати теоретичні положення і практичні пропозиції, спрямовані на вдосконалення системи управління правоохоронних органів, що відповідають рішенням пов'язаним з цілями правоохоронних завдань.

Досягнення зазначеної мети зумовило необхідність постановки та вирішення наступних завдань: визначення об'єктивної обумовленості, уточнення поняття, ознак та видів правоохоронної діяльності; розкриття сутності організації правоохоронної діяльності, що розглядається як функція соціального управління; обґрунтування потреби в науковому аналізі та вдосконаленні управління діяльністю правоохоронних органів України; виявлення факторів, що впливають на ефективність організації управлінської діяльності в системі правоохоронних органів України.

В ході аналізу сформульовано ряд висновків і конкретних пропозицій, які зводяться до наступного: правоохоронна діяльність - це особливий вид соціальної діяльності, тому її сутність визначається, перш за все, тими

об'єктивними соціальними умовами, в яких вона зароджується, формується і розвивається. Потреба в правоохоронній діяльності обумовлена природою спільної життєдіяльності людей, яка передбачає в якості обов'язкової умови збереження цілісності суспільства і забезпечення його функціонування і розвитку як цілого. У найбільш широкому сенсі зміст правоохоронної діяльності відображає сутнісні властивості соціального життя людини, її потреби і способи (засоби) їх задоволення. Для реалізації правоохоронної функції держави потрібна певна професійна спеціалізація і організаційні зусилля створених з цією метою органів і установ.

Правоохоронна діяльність, по своїй суті впорядкує, організує життєдіяльність суспільства, тому і сама, як і будь-яка інша соціальна діяльність вимагає певного впорядкування і не може ефективно здійснюватися без належної організації. Організація діяльності правоохоронних органів полягає в упорядкуванні діяльності всієї сукупності служб і підрозділів правоохоронної системи України по реалізації покладених на них завдань і функцій боротьби зі злочинністю, охорони громадського порядку та забезпеченню громадської безпеки.

Пошук шляхів удосконалення системи управління і розробки принципово нової моделі організації правоохоронної діяльності, що відбиває потреби сучасного українського суспільства, з наукової точки зору повинно проводитися в рамках самостійної приватної теорії - теорії управління правоохоронними органами.

Дослідження проблем удосконалення організації діяльності правоохоронних органів можуть бути згруповані в два основних взаємопов'язаних напрямки, що дозволяють, по-перше, інтегрувати правоохоронні органи в сучасну систему суспільних відносин і, по-друге, визначити нову роль і місце правоохоронних органів у системі державного управління.

До пріоритетних напрямів підвищення ефективності організації діяльності правоохоронних органів в Україні відноситься вдосконалення організації управлінської діяльності. До основних шляхів вдосконалення організації управлінської діяльності правоохоронних органів можна віднести: уточнення об'єкта управлінської діяльності, переорієнтацію і модернізацію інформаційно-аналітичної роботи, оптимізацію процесу вироблення та прийняття управлінських рішень, створення ефективного механізму реалізації прийнятих рішень, вдосконалення системи контролю, оцінки та обліку результатів діяльності.

Таким чином, проведений аналіз дозволив зробити висновок відносно основних напрямів регулювання діяльності правоохоронних органів України та надати пропозиції, щодо їх вдосконалення.